

Evaluatie

Team Beleid Openbare Ruimte

Onderwerp : Evaluatie eerste anderhalf uur gratis parkeren

Inhoud

Pagina 1	Inhoudsopgave
Pagina 2	Inleiding en conclusies
Pagina 4	1. Het aantrekkelijker maken van het centrumbezoek
Pagina 9	2. Het faciliteren van een langer verblijf in het centrum
Pagina 11	3. Financiële effecten

Inleiding

In december 2022 is de eerste anderhalf uur gratis parkeren in parkeergarages Castellum, Aarhof en Hoogvliet ingevoerd. Bij de besluitvorming is afgesproken bij de midterm review de maatregel te evalueren. Financieel is de maatregel gedekt t/m 2025. Er zal nog besluitvorming moeten plaatsvinden over dekking vanaf 2026. Er is een Biz parkeren ingesteld die loopt t/m 2027.

Met het invoeren van anderhalf uur gratis parkeren in gemeentelijke parkeergarages wordt volgens het raadsvoorstel van 4 oktober 2022 (2997820) gewerkt aan de volgende doelstellingen:

1. Het aantrekkelijker maken van centrumbezoek
2. Het faciliteren van een langer verblijf in het centrum
3. Bijdragen aan de gastvrijheid voor een bezoek aan het gemeentehuis

Deze drie doelstellingen moeten uiteindelijk resulteren in het verlevendigen van het centrum en meer bestedingen bij lokale ondernemers.

Namens de ondernemers in het centrumgebied hebben VOA en Stichting Centrummanagement onderschreven dat gratis parkeren een onderdeel is van een onvermijdbare missie om het centrum toekomstbestendig te maken. Door het aanbieden van (deels) gratis parkeren in het centrum wordt een gelijk speelveld gecreëerd binnen Alphen aan den Rijn. Ook buiten Alphen aan den Rijn, in de omliggende (winkel)steden/gebieden, wordt gratis parkeren aangeboden, zoals in Zoetermeer, The Mall of the Netherlands in Leidschendam en in Hoofddorp.

Ook de gemeente heeft benadrukt dat voorop staat dat het centrum aantrekkelijker moet worden. Er wordt geïnvesteerd in een aantrekkelijke openbare ruimte door herinrichting en vergroening. Gratis parkeren kan daarbij ook een bijdrage leveren aan een positieve beleving van het centrumbezoek.

De drie beoogde doelstellingen voor het invoeren van anderhalf uur gratis parkeren worden hier individueel behandeld. Hierbij is gekeken naar passantentellingen in winkelcentrum Aarhof en naar data uit het parkeersysteem. Daarnaast heeft het Platform Binnenstadsmanagement in samenwerking met partners BRO en Movares onderzoek gedaan naar de relatie tussen mobiliteit en bestedingen. Het centrum van Alphen aan den Rijn heeft hieraan deelgenomen, samen met 18 andere centrumgebieden in Nederland. Aanvullend is, specifiek voor het centrum van Alphen aan den Rijn, onderzoek gedaan naar de invloed van de 1,5 uur gratis parkeren op verschillende aspecten waaronder de verblijfstijd, bezoekfrequentie en bestedingen. Hiervoor zijn extra vragen opgenomen in het onderzoek. Het betreft een eerste globale tussenmeting en geen verantwoorde evaluatie.

Conclusies

Het aantrekkelijker maken van centrumbezoek:

- Het aantal passanten in winkelcentrum Aarhof is tegen de landelijke trend toegenomen. De toename is halverwege 2021 ingezet en heeft zich voortgezet na invoering van de maatregel in december 2022);
- De bezettingsgraad in de garages is in de onderzochte perioden toegenomen. In de periode november t/m januari is de groei het grootst. Mogelijk zijn de vele

regendagen hierop van invloed. Daarom is ook gekeken naar mei/juni. Ook hier is beperkte groei zichtbaar;

- De bezettingsgraad op straat is eveneens toegenomen, ondanks de tariefstijging van € 1,90 naar € 2,50 per uur. Mogelijk zijn ook hier de vele regendagen op van invloed;
- Uit de eerste globale tussenmeting blijkt dat 16% vaker naar het centrum komt door de maatregel;
- Uit de eerste globale tussenmeting blijkt dat met name bezoekers elders uit Nederland niet op de hoogte zijn van de maatregel;
- Uit de eerste globale tussenmeting blijkt dat 12% van de autobezoekers dit vervoersmiddel heeft gekozen vanwege de maatregel.

De maatregel lijkt een positief effect te hebben op het aantrekkelijker maken van centrumbezoek. De bezettingsgraad van de parkeerlocaties is gestegen, hoewel de vele neerslagdagen in de onderzochte perioden hierop van invloed kunnen zijn. Uit de eerste globale tussenmeting blijkt dat meer mensen (16%) vaker naar het centrum komen. Ook blijkt dat 12% dit nu eerder met de auto doet.

Het faciliteren van een langer verblijf in het centrum:

- Het percentage parkeerders in de garages dat binnen twee uur vertrekt is licht gestegen. Het lijkt er op dat bezoekers over het algemeen binnen de anderhalf uur vertrekken;
- Het percentage parkeerders in de garages dat 3 uur of langer blijft is stabiel gebleven;
- Uit de eerste globale tussenmeting blijkt dat 7% langer blijft dan voorheen en 5% wel langer verblijft, maar niet langer dan 1.5 uur. Een klein percentage verblijft nu minder lang en niet langer meer dan 1.5 uur.

De maatregel lijkt een zeer beperkt effect te hebben op het langer verblijven in het centrum. Met name bewoners van de omliggende kernen in de gemeente verblijven langer.

Bijdragen aan de gastvrijheid voor een bezoek aan het gemeentehuis

Hoewel niet specifiek onderzocht zijn er signalen dat de maatregel een positief effect heeft op de gastvrijheid van een bezoek aan het gemeentehuis.

Financieel:

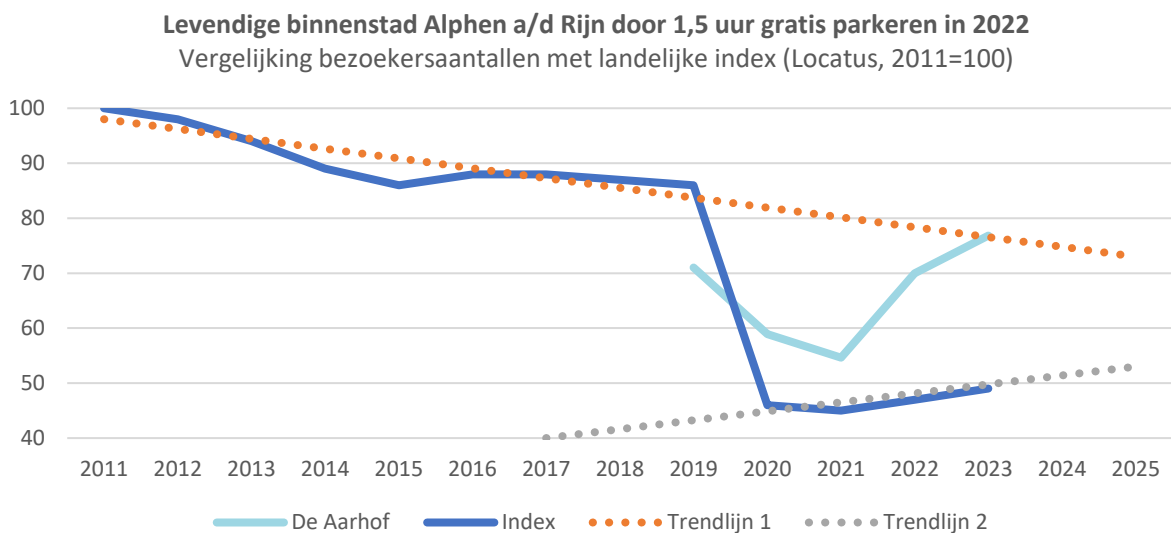
- Vooraf is een inschatting gemaakt van de te verwachten gederfde inkomsten in de parkeergarages en extra omzet door tariefstijging en verlengen betaalvenster. De gederfde inkomsten in de parkeergarages zijn minder negatief dan verwacht. De verwachte extra inkomsten uit straatparkeren zijn conform verwachting gerealiseerd;
- Inkomsten uit betaald parkeren fluctueren jaarlijks. Mogelijk heeft het weer in het najaar geleid tot het vaker kiezen voor de auto voor een centrumbezoek waardoor er meer omzet is gehaald;
- De Parkeerexploitatie (PEX) sluit volgens verwachting negatief. Het exploitatietekort bedraagt 780K. Dit komt mede door de maatregel (hoewel minder negatief dan verwacht), maar ook door gestegen kosten zoals energiekosten. In de PEX komen alle inkomsten en uitgaven mbt betaald parkeren bij elkaar.
- Uit de eerste globale tussenmeting blijkt dat een beperkte groep meer is gaan besteden na invoering van de maatregel. Dit zijn met name automobilisten.

1. Het aantrekkelijker maken van centrumbezoek

Het verhogen van de aantrekkelijkheid van het centrumbezoek is een kwalitatieve doelstelling. Het kwantitatief maken van deze doelstelling kan door de mutatie in bezoekersaantallen te beoordelen. Immers, bij een aantrekkelijker centrumgebied zullen er meer bezoekers naar het centrum komen.

Er zijn veel factoren die bijdragen aan bezoekersmutaties. Zo hebben ontwikkelingen als Covid, extreme inflatie en weersomstandigheden in belangrijke mate gevolgen voor het aantal passanten. Om inzicht te verkrijgen worden diverse gegevens en perioden bekeken.

Locatus voert regelmatig passantentellingen uit, zo ook in Alphen aan den Rijn. In het artikel “herstel passantenaantallen zet door” is een grafiek opgenomen waarin de bezoekersaantallen als index worden gepresenteerd. Hier is duidelijk te zien dat Covid heeft geleid tot een forse terugval in bezoekersaantallen en dat het herstel daarna langzaam gaat. Wanneer de landelijke index wordt vergeleken met de bezoekersaantallen van winkelcentrum De Aarhof wordt duidelijk dat de bezoekersaantallen sinds halverwege 2021 toenemen en sinds het invoeren van anderhalf uur gratis parkeren (december 2022) verder zijn gestegen tov het landelijk gemiddelde. De passantenaantallen zijn zelfs weer gelijk aan de getallen van 2019.

Bron: eigen afbeelding naar Locatus (<https://locatus.com/blog/herstel-passantenaantallen-zet-door>) en tellingen SB Real Estate

Kijkend naar de data uit de parkeersystemen wordt het volgende beeld zichtbaar.

Bij deze evaluatie zijn vier perioden vergeleken om het effect in beeld te brengen. Hierbij dient aangetekend te worden dat enkele van deze perioden beïnvloed zijn door de coronacrisis. Gekeken is naar de volgende perioden:

- 1^e periode 1 november 2018 tot 1 februari 2019
- 2^e periode 1 november 2021 tot 1 februari 2022
- 3^e periode 1 november 2022 tot 1 februari 2023
- 4^e periode 1 november 2023 tot 1 februari 2024

Door een storing in het parkeersysteem is er geen data over de periode 1 november 2019 tot 1 februari 2020 beschikbaar.

Tijdens de 1^e periode is parkeerdak Aarhof deels afgesloten geweest en was parkeerterrein Aarplein-oost nog in bedrijf. Dit betreft nog de oude situatie, dus zonder parkeergarage boven de bibliotheek. Die is in juli 2020 geopend en toen is Aarplein-oost gesloten. Tijdens de 2^e periode is er vanaf 12 november 2021 een gedeeltelijke lockdown ivm corona. Vanaf 26 november 2021 gaat de avondklok in. Vanaf 19 december 2021 gaat een harde lockdown in die geleidelijk in januari/februari 2022 wordt afgebouwd.

De eerste anderhalf uur gratis parkeren is in december 2022 ingevoerd.

Bezettingcijfers parkeergarages

Gemiddelde bezetting op alle dagen, de gehele dag in genoemde periode:

	Castellum	Aarhof	Hoogvliet
1^e periode	25.2%	5.9%	8.3%
2^e periode	17.7%	28.3%	8.3%
3^e periode	24.0%	20.9%	16.7%
4^e periode	32.2%	29.5%	27.1%

Gemiddelde bezetting op alle dagen tijdens de drukste uren 12-17u in genoemde periode

	Castellum	Aarhof	Hoogvliet
1^e periode	45.4%	11.2%	31.0%
2^e periode	30.9%	43.2%	40.0%
3^e periode	43.3%	39.1%	42.9%
4^e periode	55.3%	50.4%	66.7%

Gemiddelde bezetting op zaterdag op het piekmoment in genoemde periode

	Castellum	Aarhof	Hoogvliet
1^e periode	78.2%	30.8%	79.5%
2^e periode	53.5%	75.1%	75.2%
3^e periode	60.6%	74.9%	84.5%
4^e periode	77.0%	94.0%	96.8%

Conclusies:

Geconcludeerd kan worden dat de gemiddelde bezetting van alle locaties is toegenomen. Met name bij parkeergarages Hoogvliet en Aarhof. Er was vóór invoering van de 1^e anderhalf uur gratis parkeren al een toename in de bezettingcijfers te zien. Wel heeft de groei zich flink doorgezet. Op de piekmoment op zaterdag is het in parkeergarage Castellum minder druk geworden. Maar parkeergarage Aarhof en Hoogvliet staan vrijwel vol en op diverse zaterdagen zelfs 100% vol.

In deze periode is veel neerslag gevallen. Dat kan mede een reden zijn voor de toegenomen bezettingsgraad. Om dit uit te sluiten is ook naar de maanden mei en juni gekeken in de volgende perioden:

- 1^e periode: 1 mei 2019 t/m 30 juni 2019
- 2^e periode: 1 mei 2021 t/m 30 juni 2021
- 3^e periode: 1 mei 2022 t/m 30 juni 2022
- 4^e periode: 1 mei 2023 t/m 30 juni 2023

Gemiddelde bezetting op alle dagen, de gehele dag in genoemde periode:

	Castellum	Aarhof	Hoogvliet
1 ^e periode	22.5%	18.7%	39.6%
2 ^e periode	13.7%	12.9%	8.3%
3 ^e periode	17.8%	23.5%	16.7%
4 ^e periode	25.7%	22.9%	15.6%

Gemiddelde bezetting op alle dagen tijdens de drukste uren 12-17u in genoemde periode

	Castellum	Aarhof	Hoogvliet
1 ^e periode	41.0%	36.1%	50%
2 ^e periode	25.7%	24.2%	18.8%
3 ^e periode	31.5%	36.2%	27.1%
4 ^e periode	45.3%	38.1%	37.5%

Gemiddelde bezetting op zaterdag op het piekmoment in genoemde periode

	Castellum	Aarhof	Hoogvliet
1 ^e periode	55.4%	65.0%	78.0%
2 ^e periode	35.2%	45.0%	50.3%
3 ^e periode	47.6%	63.4%	54.2%
4 ^e periode	60.9%	66.3%	79.6%

Geconcludeerd kan worden dat in de maanden met relatief goed weer de bezettingsgraad licht is gestegen tov de periode vóór corona. Het effect van de eerste anderhalf uur is zichtbaar, maar minder duidelijk dat in de periode november t/m januari wat mogelijk te verklaren is door het relatief slechtere weer in 2023/2024 ten opzichte van eerdere jaren.

Effecten op straat

De parkeerdruk wordt door de scanauto gemeten. Hierbij is het reguleringsgebied in deelgebieden opgedeeld. Het betreft de parkeerdruk tijdens het betaalfenster (maandag t/m donderdag en zaterdag van 9-18u en vrijdag van 9-21u).

In onderstaande tabel de gemiddelde parkeerdruk gedurende het gehele jaar op alle dagen tijdens de reguleringstijden.

wegvakcode	gemiddelde 2022_2023	gemiddelde 2023_2024
6.1	45%	51%
6.2 oost	42%	53%
6.2 west	54%	63%
6.3	60%	61%
6.4 oost	43%	50%
6.4 west	48%	61%
6.5	36%	36%
6.6	45%	53%

In onderstaande tabel de gemiddelde parkeerdruk gedurende het gehele jaar op zaterdag tijdens de reguleringstijden.

wegvakcode	gemiddelde 2022_2023	gemiddelde 2023_2024
	Zaterdagen	Zaterdagen
6.1	54%	56%
6.2 oost	58%	66%
6.2 west	64%	80%
6.3	71%	70%
6.4 oost	51%	58%
6.4 west	57%	70%
6.5	32%	36%
6.6	55%	60%

In onderstaande tabel de gemiddelde parkeerdruk gedurende het gehele jaar op zaterdagen tijdens het piekmoment.

wegvakcode	gemiddelde 2022_2023	gemiddelde 2023_2024
	Zaterdagen piekmoment	Zaterdagen piekmoment
6.1	55%	56%
6.2 oost	59%	65%
6.2 west	63%	76%
6.3	73%	74%
6.4 oost	49%	55%
6.4 west	54%	69%
6.5	29%	32%
6.6	52%	61%

In onderstaande tabel het percentage parkeerdruk in genoemde periode in het gehele reguleringsgebied tijdens de reguleringstijden.

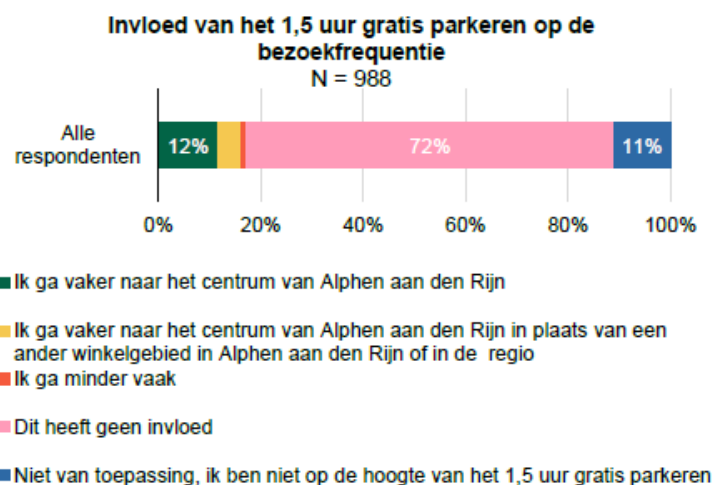
Periode	Percentage parkeerdruk
8 sept 2022 tot 1 dec 2022	47.2%
1 jan 2023 tot 1 april 2023	45.8%
8 dec 2023 tot 8 febr 2024	56.2%

Conclusies:

De parkeerdruk tijdens de reguleringstijden wordt met de scanauto gemeten. Opvallend is dat de parkeerdruk op straat flink is toegenomen, ondanks dat in de garages de eerste anderhalf uur parkeren gratis is en ondanks de tariefsverhoging van € 1,90 naar € 2,50 per uur. Dit is mogelijk te verklaren door het relatief slechte weer in 2023/2024 waarbij mogelijk meer mensen er voor kiezen met de auto naar het centrum te reizen.

Uit het onderzoek van Platform Binnenstadsmanagement ism BRO en Movares zijn de volgende conclusies getrokken over de invloed van de eerste 1.5 uur gratis parkeren op de aantrekkelijkheid van het centrum:

- Het 1,5 uur gratis parkeren heeft voor een beperkte groep er voor gezorgd dat men vaker naar het centrum van Alphen aan den Rijn komt. Op basis van alle respondenten geeft 16% aan vaker het centrum van Alphen aan den Rijn te bezoeken. Voor het merendeel van de respondenten (86%) heeft er geen wijziging plaatsgevonden in de bezoekfrequentie. Het is in ieder geval niet zo dat het 1,5 uur gratis parkeren heeft gezorgd voor minder bezoeken.
- Het merendeel van de bezoekers elders uit Nederland geeft aan niet op de hoogte te zijn van het gratis parkeren. Hierdoor zie je dat het gratis parkeren bij deze groep niet geleid heeft tot meer bezoeken, een langer verblijf of hogere uitgaven.
- Een beperkt deel van de bezoekers die met de auto komen geven aan dat het 1,5 uur gratis parkeren invloed heeft gehad op het autogebruik. 18% van de autobezoekers, die dus 31% van de totale bestedingen in het Stadshart vertegenwoordigen, geeft aan dat het 1,5 uur gratis parkeren een effect heeft gehad op de keuze van het vervoersmiddel, tegen 13% van de bezoekers die met de fiets kwamen en 5% van de bezoekers die te voet kwamen. Bezoekers die te voet of met de fiets komen doen dit vaak al een stuk bewuster. Zo zijn de aspecten gezondheid en duurzaamheid naast reistijd/afstand belangrijke secundaire reden om te voet of met de fiets te komen.

2. Het faciliteren van een langer verblijf in het centrum

Parkeerduur

In onderstaande tabel het percentage parkeerders dat niet langer blijft dan het xe uur.

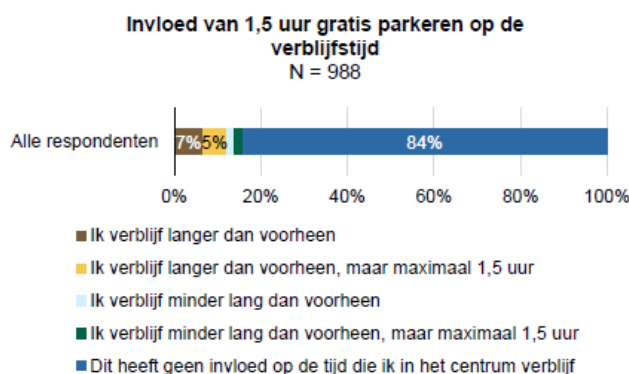
Periode	Castellum				Aarhof				Hoogvliet			
	1 ^e	2 ^e	3 ^e	4 ^e	1 ^e	2 ^e	3 ^e	4 ^e	1 ^e	2 ^e	3 ^e	4 ^e
1 ^e uur	49.0%	60.9%	50.5%	49.9%	52.3%	60.5%	52.8%	54.6%	71.3%	77.6%	73.6%	75.0%
2 ^e uur	28.3%	26.7%	27.8%	27.5%	32.1%	26.8%	27.1%	26.8%	21.4%	15.6%	17.8%	17.4%
3 ^e uur	12.9%	7.8%	12.4%	12.6%	10.4%	8.2%	11.4%	11.1%	5.0%	3.9%	5.3%	5.0%
4 ^e uur	6.1%	2.6%	5.3%	6%	3.1%	2.6%	5.0%	4.4%	1.4%	1.4%	7.7%	1.5%

Conclusies:

Geconcludeerd kan worden dat de meeste parkeerders binnen de anderhalf uur weg gaan. Dit aantal is tov vóór corona licht gestegen. Tijdens de coronacrisis en in de nasleep is te zien dat men eerder kiest voor een kort bezoek. De verdere percentages zijn stabiel.

Uit het onderzoek van Platform Binnenstadsmanagement ism BRO en Movares zijn de volgende conclusies getrokken over de invloed van de eerste 1.5 uur gratis parkeren op een langer verblijf in het centrum:

- Als gekeken wordt naar de groep die aangeeft wel langer te verblijven dan zijn dit met name inwoners uit de omliggende dorpen in de gemeente. Zo ligt het aandeel mensen die langer verblijven hoger, ook geeft een hoger aandeel van de mensen aan frequenter het centrum te bezoeken. Gezien het eerdere inzicht dat deze groep voornamelijk met de auto komt en bezoekers uit de woonplaats toch meer te voet of met de fiets komen is dit begrijpelijk.

Het lijkt er op dat de eerste anderhalf uur parkeren zeer beperkt heeft bijgedragen tot een langer verblijf in het centrum. Met name inwoners uit omliggende kernen in de gemeente verblijven langer.

3. Bijdragen aan de gastvrijheid voor een bezoek aan het gemeentehuis

Er is geen onderzoek gedaan onder bezoekers van het gemeentehuis hoe de eerste anderhalf uur gratis parkeren bijdraagt aan een gastvrij bezoek aan het gemeentehuis. Op basis van signalen “bij de betaalautomaat” lijkt het er op dat bezoekers het erg waarderen dat ze het gemeentehuis kunnen bezoeken zonder parkeerkosten te moeten betalen.

Financiële effecten

Omzet kortparkeren (excl. abonnementen en uitrijkaarten)

	Castellum	Aarhof	Hoogvliet
2018	€ 712.012	€ 141.143	€ 45.940
2019	€ 671.672	€ 228.070	€ 42.226
2020	€ 398.614	€ 161.970	€ 36.254
2021	€ 324.500	€ 248.445	€ 31.687
2022	€ 414.250	€ 352.206	€ 31.927
2023	€ 343.208	€ 163.652	€ 16.469

Conclusies:

Geconcludeerd kan worden dat het effect van de eerste anderhalf uur gratis parkeren duidelijk zichtbaar is. Ondanks een toegenomen bezettingsgraad zijn de inkomsten ten opzichte van vóór corona flink gedaald. Dit effect is ook goed zichtbaar tussen 2022 en 2023.

Omzet kortparkeren straat (excl. vergunningen)

	Straatparkeren
2018	€ 1.292.189
2019	€ 1.577.361
2020	€ 1.366.044
2021	€ 1.278.814
2022	€ 1.328.702
2023*	€ 1.663.478

* Per juli 2023 is het betaalvenster gewijzigd van 21u naar 18u

Gemiddelde omzet straatparkeren

	1^e halfjaar 2023	2^e halfjaar 2023
Gem. omzet	€ 152.734	€ 124.513

Omzet bezoekersvergunning

	Bezoekersvergunning
2018	€ 51.052
2019	€ 52.622
2020	€ 42.085
2021	€ 44.453
2022	€ 42.794
2023*	€ 64.789

* Per juli 2023 is het betaalvenster gewijzigd van 21u naar 18u

Gemiddelde omzet bezoekersvergunning

	1 ^e halfjaar 2023	2 ^e halfjaar 2023
Gem. omzet	€ 5.809	€ 4.989

Conclusies:

Door de hogere bezettingsgraad op straat en de verhoging van het tarief van € 1,90 naar € 2,50 zijn de inkomsten in 2023 ten opzichte van 2022 gestegen. Het terugdraaien van het betaalvenster van 21.00u naar 18.00u heeft een negatief effect van gemiddeld zo'n € 28.000 waarbij opgemerkt dient te worden dat de meeste inkomsten in het 2^e halfjaar worden gegenereerd. Het negatieve effect over het gehele jaar zal daarom naar verwachting groter zijn.

De bezettingsgraad en dus de inkomsten schommelen jaarlijks. Deze resultaten geven geen garanties voor de toekomst.

Doordat het tarief voor de bezoekersvergunning is gekoppeld aan het straattarief zijn bewoners 18 cent per uur meer gaan betalen voor hun bezoekers. Dit zorgt voor € 21.995 meer inkomsten in 2023 ten opzichte van 2022. Ook hierbij geldt dat door het aanpassen van het betaalvenster de gemiddelde inkomsten in het 2^e halfjaar lager zijn.

Biz parkeren

Bedrijven en vastgoedeigenaren in het gebied van de BedrijfsInvesteringsZone (Biz) Centrum hebben een zogenaamde Biz parkeren opgezet. Zij dragen hiermee bij aan de eerste anderhalf uur gratis parkeren.

Er is voor in totaal € 235.584 aan aanslagen opgelegd. Er is in totaal € 229.320 aan inkomsten gegenereerd. Dit betekent dat € 6.264 niet is ontvangen. Hiervan is voor vier aanslagen van in totaal € 5.712 uitstel van betaling gevraagd ivm faillissement. De deurwaarder is hierop ingezet (stand maart 2024).

Wat heeft het nu gekost?

Om deze vraag te beantwoorden wordt hierna een vergelijking gemaakt tussen de verwachte inkomsten bij het invoeren van het anderhalf uur gratis parkeren en de werkelijke inkomsten in het eerste jaar (2023). Hierbij moet worden opgemerkt dat de verwachte inkomsten niet overeenkomen met de in de begroting geraamde bedragen. De cijfers van de werkelijke inkomsten zijn afkomstig uit het financiële systeem Key2Financien.

Garageparkeren

Bij het doorrekenen van de financiële gevolgen van het anderhalf uur gratis parkeren is de gemiddelde omzet van de parkeergarages over de periode 2016–2019 als uitgangspunt gebruikt. De verwachting was dat bij het invoeren van anderhalf uur gratis parkeren een groot deel van deze omzet kwam te vervallen. Vervolgens is gekeken hoeveel parkeerders langer dan anderhalf uur parkeren. Gemiddeld parkeerde 13% langer dan anderhalf uur. In de berekeningen is er vanuit gegaan dat die groep zorgt voor 13% van de omzet. Op basis van de verwachte omzet die over zou blijven is vervolgens de tariefsverhoging van € 1,80 per uur naar € 2,50 per uur doorgerekend. Uiteindelijk was de verwachting dat na het invoeren van het anderhalf uur gratis parkeren nog een bedrag van ruim € 200.000 aan inkomsten zou worden ontvangen.

Hieronder in cijfers:

Gemiddelde omzet 2016-2019		1.154.879
Verwachte omzet > 1,5 uur; 13%		150.134
Verhoging tarief naar € 2,50 per uur		58.386
Totaal inkomsten verwacht		208.520

In 2023 is uiteindelijk een omzet behaald van € 595.849. Ten opzichte van wat werd verwacht een voordeel van € 387.329.

Er zijn verschillende oorzaken te benoemen voor dit verschil. Het is niet mogelijk aan deze afzonderlijke oorzaken een bedrag toe te rekenen. Daarvoor hangen ze teveel met elkaar samen. Daarom worden ze hieronder in willekeurige volgorde aangegeven:

- De 13% parkeerders die langer dan anderhalf uur parkeren zorgen niet persé ook voor 13% van de omzet. Dit percentage kan zowel hoger als lager zijn en het kan fluctueren.
- De bezettingsgraad was in 2023 hoger dan verwacht. Eén van de oorzaken daarvan kan zijn dat het lang slecht weer is geweest waardoor meer mensen met de auto het centrum bezochten.
- Opbrengsten zijn nooit ieder jaar hetzelfde, ze fluctueren altijd.

Straatparkeren

Bij het doorrekenen van de financiële gevolgen van het anderhalf uur gratis parkeren is de gemiddelde omzet van het straatparkeren over de periode 2016–2019 als uitgangspunt gebruikt. Op basis van de verwachte omzet is vervolgens de tariefsverhoging van € 1,90 per uur naar € 2,50 per uur doorgerekend. De verwachting was dat sprake zou zijn van 10% minder parkeerders als gevolg van de hogere tarieven. In de oorspronkelijke plannen was ook sprake van een ruimer betaalvenster. Deze maatregel is uiteindelijk teruggedraaid. In 2023 is de helft van de daarvoor verwachte opbrengsten nog blijven staan. Uiteindelijk was de verwachting dat in 2023 een bedrag van ruim € 413.000 meer aan inkomsten ontvangen zou worden. Hieronder in cijfers:

Gemiddelde omzet 2016-2019			1.228.655
Verhoging tarief naar € 2,50 per uur		380.883	
Verwachte afname parkeerders (-10%)		-38.088	
Verwachte extra inkomsten betaalvenster		70.200	
Totaal verwachte extra inkomsten (afgerond)			413.200
Verwachting nieuwe omzet			1.641.855

In 2023 is uiteindelijk een omzet behaald van € 1.663.477. Ten opzichte van wat werd verwacht een voordeel van € 21.827.

Ondanks dat sprake is van een gering verschil, is ook bij straatparkeren sprake van zaken die lastig te beïnvloeden zijn. Denk hierbij aan:

- De bezettingsgraad is ook hier niet goed in te schatten. Het slechte weer in 2023 kan ook hier een rol hebben gespeeld.
- Opbrengsten zijn nooit ieder jaar hetzelfde, ze fluctueren altijd.
- Vanaf september 2023 wordt gereden met anderhalve scanauto. Dit kan ervoor zorgen dat meer mensen bereid zijn te betalen.

Begroting versus werkelijk

Bij het maken van de inschattingen die hiervoor genoemd zijn is gekeken naar de gemiddelde gerealiseerde inkomsten in de jaren daarvoor. Deze omzet was echter lager dan de bedragen die hiervoor in de begroting waren opgenomen. De verwachte financiële gevolgen voor het invoeren van het anderhalf uur gratis parkeren zijn op basis van deze gemiddelde omzet in de begroting verwerkt. Hieronder wordt een vergelijking gemaakt tussen de geraamde bedragen in de begroting en de geschatte omzet.

Garageparkeren	
Begroting voor invoer maatregelen	1.780.769
Wijziging door maatregelen	-1.041.614
Begroting na invoer maatregelen	739.155
Geschatte omzet na maatregelen	208.520
Verschil - raming te hoog	530.635
Straatparkeren	
Begroting voor invoer maatregelen	1.612.407
Wijziging door maatregelen	413.200
Begroting na invoer maatregelen	2.025.607
Geschatte omzet na maatregelen	1.641.650
Verschil - raming te hoog	383.957

Doordat met name de inkomsten voor garageparkeren hoger waren dan vooraf ingeschat, is het uiteindelijke nadeel ten opzichte van de cijfers in de begroting lager. Hieronder het resultaat voor kalenderjaar 2023.

Inkomsten garageparkeren te hoog	530.635
Inkomsten straatparkeren te hoog	383.957
Totaal raming te hoog	914.592
Voordeel inkomsten garageparkeren	387.329
Voordeel inkomsten straatparkeren	21.827
Totaal nadeel begroting-werkelijk	505.435

Conclusies:

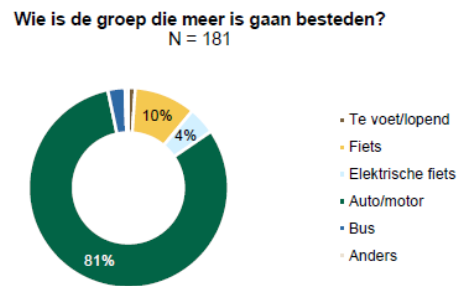
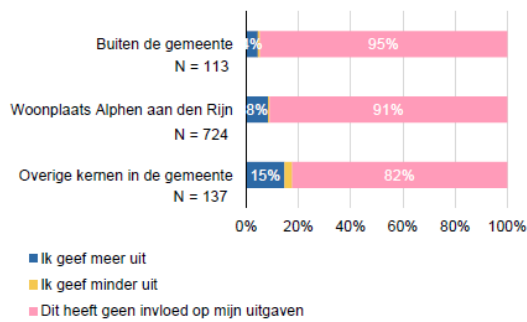
Voor wat betreft de opbrengsten straatparkeren is te concluderen dat de opbrengsten conform verwachting zijn gestegen. Voor wat betreft garageparkeren geldt dat de opbrengsten hoger zijn dan vooraf werd ingeschat.

De in de begroting opgenomen ramingen zijn op dit moment niet conform de verwachtingen. Het is raadzaam om de ontwikkelingen van de inkomsten in kalenderjaar 2024 aan te kijken. Daarna kan voor de Kadernota 2026 worden bezien of het nodig is de ramingen aan te passen.

Uit het onderzoek van Platform Binnenstadsmanagement ism BRO en Movares zijn de volgende conclusies getrokken over de invloed van de eerste 1.5 uur gratis parkeren op de bestedingen in het centrum:

- Slechts een beperkte groep geeft aan meer te zijn gaan besteden sinds de 1,5 uur gratis parkeren. Verhoudingsgewijs ligt het aandeel bezoekers uit de overige kernen die meer zijn gaan besteden hoger (15%) dan bij de bezoekers uit de eigen woonplaats (3%). Verder komen bezoekers die meer zijn gaan besteden voornamelijk met de auto (81%).

Ook hier speelt mee dat deze groep dus voornamelijk van verder weg komt en hier de bestedingen doorgaans al hoger liggen. Wel ligt de bezoekfrequentie doorgaans lager.

In deze evaluatie is geen informatie opgenomen over omzetcijfers van ondernemers in het centrum van Alphen aan den Rijn. Door de inflatie zijn geen betrouwbare vergelijkbare perioden te genereren.